

Ticaniler kimlerdir?

Erkenek'ten Mehmet Turgut: “Risalelerde geçen Ticanîler meselesi nedir? Ticaniler kimlerdir?”

TİCANÎ TARİKATI

Ticanî Tarikatı, Seyyid Ahmed Ticani tarafından kurulan, Cezayir’de ve Fas’ta etkin bulunan bir tarikattır. İsmi kurucusunun isminden almıştır.

Seyyid Ahmed Ticanî Hazretleri 1737’de Cezayir’de doğdu, 1815’te Fas’ta vefat etti. Kabri Fas’tadır. Maliki Mezhebindendir.

Yedi yaşında Kur’ân’ı ezberledi. Yirmi yaşına kadar muhtelif ilimlerde birçok âlimden ders aldı. Tasavvufa girdi ve yükseldi. Tarikatta Halvetiye yolunu tuttu. Fas’ın Derdas beldesinde dergâhını kurdu ve burada bu tarikat üzerine ders vermeye başladı.

Halvetiye tarikatında zikir tenhalarda, insanlardan uzak yerlerde yapılır. Bu sebeple bu tarikate Halvetiye denmiştir. Bu tarikatın esası, Allah’ın yedi ism-i şerifini zikretmek, kalbin temizliğini sağlamak, La ilâhe illallah kelimesini dilinde virt etmek, Allah’ı devamlı anmak ve Allah’tan başkasını gönlünden çıkarmaktır.

Ticanî Tarikatını Türkiye’ye taşıyan zat ise Mehmet Kemal Pilavoğlu’dur. Pilavoğlu, Hukuk Fakültesi son sınıfındayken, 1926 yılında Beyrut’tan İstanbul’a gelen Medine’li Abdulkadir Medenî’den aldığı ders ve feyizle öğrenimini yarım bırakıyor ve bu tarikat üzerine hizmet etmeye başlıyor.

“CAMİDE ALLAHÜ EKBER DEDİ KOMUTANIM!”

Ezanların Türkçe okunmasının halk içinde gizliden gizliye infial meydana getirdiği, fakat hemen herkesin bastırıldığı, susturulduğu, sindirildiği 1940’lı yıllardır. Ülkede Allah demek ve ezanı asıl metninden okumak yasaktır!

Daha önce 1930’lu yıllarda Barla’da küçük cami de Bediüzzaman Hazretleri ezanı Arapça aslından okuttuğu için defalarca soruşturmalara muhatap kılınmıştı. Kırklı yılların başında Bediüzzaman Kastamonu’da ağır bir istibdat ve göz hapsinde sürgün bulunmaktaydı. Ve artık camiye çıkması ve ezan okuyup namaz kıldırması da yasaktı.

İşte bu yılların birinde, 1942 yılında Ulus Zincirli Camii’nde bir gün birisi Arapça

ezan okuyor. Bu zat Ticanî Tarikatının müritlerinden Sadık Çakartepe'dir ve tabîî ki tutuklanıyor.

Keza aynı yıllarda Hacı Bayram Camii'nde hocanın devlete itaatini önemini anlattığı sırada, bu tarikatın müritlerinden Yusuf Özcan kalkıyor ve alenî olarak Arapça ezan okumaya başlıyor. İmam, "yakalayın!" diye bağıyor. Camide bulunan jandarmalar Özcan'ı yakalayıp elleriyle ağzını kapatıyorlar. Özcan jandarmaların elini ısırp ezanı tamamlamaya muvaffak oluyor. Jandarmalar da Özcan'a kelepçe vurup karakola götürüyorlar. Ve işkence ediyorlar.

Bu sırada içeriye giren komiser soruyor:

"Ne suç işlemiş? Neden dövüyorsunuz?"

Jandarmalar:

"Camide Allahü ekber dedi komutanım!" diyorlar. Komiser de:

"Bırakın adamı. Camide Allah diyen adam dövülür mü?" diyor ve Özcan'ı serbest bırakıyorlar.

BEDİÜZZAMAN, DEMOKRAT HÜKÜMETİ UYARIYOR

Menderes'in talimatıyla ezanın aslına döndürüldüğü 1950'den sonraki yıllarda da Ticanîlerin bazı müritleri bu defa Atatürk heykellerine saldırmaya, kırıp dökmeye başlıyorlar. Bir Müslüman ülkede, ülkenin dört bir yanını saran Atatürk heykellerinin, bu heykellere onca para sarf etmenin ve önünde dikilip ser-füru etmenin elbette savunulacak tarafı yoktur. Her şeyden önce şirktir.

Fakat heykellerin yanlış olduğunu ifade etmenin elbette kırıp parçalamaktan başka yolu olmalıdır ve vardır. Meseleyi hikmet yoluyla anlatmak dururken, kırıp parçalama eylemi başlatmanın ve bu eylemi ülke geneline yayma istidadı göstermenin provokasyon hesabına geçeceği aşikârdır. Ticanîlerin böyle eylemlere giriştiği, bu eylemlere karşı da Cumhuriyet Halk Partisinin iktidardaki Demokrat Parti'yi 'irticaa taviz vermekle' suçladığı ve neticede Celal Bayar'ın talimatıyla laikliği korumak için 163. Maddenin genişletildiği ve "Atatürk'ü Koruma Kanunu"nun çıkartıldığı biliniyor.

İşte Risale-i Nur'da geçen "Ticanîler Meselesi" özetle budur. "Eskilerin lüzumsuz keyfî kanunları ve su-i istimalleri neticesinde, belki de tahrikleriyle zuhur eden Ticanî meselesini dindar Demokratlara yüklememek ve âlem-i İslâm'ın nazarında Demokratları düşürmemenin çare-i yegânesi kendimce böyle düşünüyorum."1 diyen

Bediüzzaman demokrat hükümeti provokasyonlara karşı uyarıyor.

Dipnotlar:

1- Emirdağ Lâhikası, s. 396; Tarihçe-i Hayat, s. 537; Beyanat ve Tenvirler, s. 234.